

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА (ДЕРЖАВНА) АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ГО «АСОЦІАЦІЯ ТЕРАПЕВТІВ БУКОВИНИ»**

**Збірник матеріалів науково-практичної конференції
з міжнародною участю
«КОМОРБІДНИЙ ПЕРЕБІГ ЗАХВОРЮВАНЬ
ВНУТРІШНІХ ОРГАНІВ: СУЧАСНИЙ СТАН ПРОБЛЕМИ
ТА НЕВИРІШЕНІ ПИТАННЯ КОРЕКЦІЇ»
16-17 березня 2023 року**

Конференція внесена до реєстру заходів
безперервного професійного розвитку,
які проводитимуться у 2023 році №5501283

**м. Чернівці
2023**

УДК 616.1/4-036.1-06-07-08(063)

К 63

Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю “Коморбідний перебіг захворювань внутрішніх органів: сучасний стан проблеми та невирішені питання корекції” (Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці, 16-17 березня 2023 року) – Чернівці: Медуніверситет, 2023. – 144 с.

У збірнику наведені матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю “Коморбідний перебіг захворювань внутрішніх органів: сучасний стан проблеми та невирішені питання корекції” (Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці, 16-17 березня 2023 року) зі стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним питанням поєданого перебігу захворювань внутрішніх органів у хворих різних вікових груп.

Рецензенти:

Ілащук Т.О. – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб Буковинського державного медичного університету (м. Чернівці) МОЗ України.

Плеш І.А. – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри догляду за хворими та вищої медсестринської освіти Буковинського державного медичного університету (м. Чернівці) МОЗ України.

Наукова та загальна редакція - д.мед.н., професор О.С. Хухліна

ISBN 978-617-519-024-1

Рекомендовано до друку Вченою Радою Буковинського державного медичного університету (протокол №11 від 23 березня 2023 року)

Буковинський державний медичний університет, 2023.

захворюваннями пародонта свідчать про більш виражене напруження системи секреторного імунітету порожнини рота на тлі туберкульозу. При виникненні запальних процесів в тканинах пародонта виникають імунологічні зсуви у показниках ротової рідини, що може свідчити про безпосередній вплив системних захворювань на стан органів ротової порожнини.

ОЦІНКА КОМОРБІДНОСТІ КАРДІОВАСКУЛЯРНИХ ТА МЕТАБОЛІЧНИХ ЗАХВОРЮВАННЯ У ХВОРИХ З ОСТЕОАРТРОЗОМ

Андрусак О.В., Грицюк М.О.

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

alex.a@bsmu.edu.ua

Актуальність проблеми. Остеоартроз (ОА) діагностований майже у 20 % населення в світі, з них 65 % пацієнтів – у віці > 60 років. Згідно з даними епідеміологічних досліджень, ураження серцево-судинної системи здійснює найсуттєвіший вплив на рівень смертності у пацієнтів з остеоартрозом.

Мета. Вивчити частоту та характер кардіоваскулярних та метаболічних порушень у хворих з остеоартрозом, та їх зв'язок з клінічними проявами.

Матеріал та методи досліджень. Проаналізовано дані джерел літератури 2015-2022 років, щодо проведення обстеження хворих з остеоартрозом нижніх кінці-вок та супутньою патологією. В описаних дослідженнях було обстежено 25 чоло-віків (середній вік 62,3 + 7,4 роки) та 67 жінок (середній вік 64,5 + 8,2 роки). Для оцінки суглобового синдрому використовували індекси остеоартрозу (опи-тувальник WOMac), оцінку коморбідності проводили за допомогою індексу Char-lson. Скарги на болі в одному з колінних суглобів були виявлені у 100 % пацієнтів, із яких у 64,1% відмічалась ранкова скутість, тривалістю не більше 30 хв, а у 56,5% - обмеження рухомості і біль при ходьбі. Рентгенологічні ознаки остеоартрозу колінних суглобів були виявлені у 59,8% пацієнтів. Сумарна оцінка больового синдрому і функціональної недостатності за шкалою WOMac склала 356,4 + 46 та 948,8 + 39,7 відповідно.

Результати. За даними досліджень серед хворих з діагностованим остеоартрозом колінних суглобів, частота супутніх кардіоваскулярних порушень, таких як артеріальна гіпертензія та ішемічна хвороба серця склала 71,7% та 49,0% відпо-відно. Метаболічні порушення (ожиріння) у хворих з ОА також виявились досить високими – 66,3 %. Цукровий діабет виявлений у 15,2% пацієнтів з ОА. В 67,3% обстежених хворих виявлено в анамнезі більше трьох захворювань. При оцінці коморбідності враховували кількість захворювань: у 29,3% - два захворювання + вік, у 45,7% - три захворювання + вік, у 21,7% - чотири захворювання + вік, у 3,3% - п'ять захворювань + вік. Отримані результати показали, що коморбідність по індексу Charlson збільшує ризик смерті хворих з ОА на 10 років. Також було відмічено, що вираженість клінічних проявів ОА знаходиться в прямій залежності від тривалості захворювання, а ступінь важкості суглобових проявів (вираженість суглобового

синдрому та структурних змін) у пацієнтів з наявністю кардіо-васкулярної патології вище на 23,4%, ніж у осіб за її відсутності, і знаходиться в прямій залежності від ступеня важкості серцево-судинних захворювань.

Висновки. Таким чином, за результатами досліджень, виявлено, що частота метаболічних проявів та кардіоваскулярної патології у хворих з остеоартрозом вища, ніж у пацієнтів за їх відсутності. Сучасне виявлення коморбідних станів і комплексне лікування захворювань, наявних у пацієнтів з ОА дозволить суттєво знизити кардіоваскулярний ризик, покращити якість життя пацієнтів та зменшити летальність.

КЛІНІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ХВОРИХ ІЗ ПОЄДНАНИМ ПЕРЕБІГОМ НЕАЛКОГОЛЬНОГО СТЕАТОГЕПАТИТУ, ОСТЕОАРТРОЗУ ТА ОЖИРІННЯ

Хухліна О.С., Ляхович О.Д.

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

ksiusuk@gmail.com

Актуальність. Неалкогольна жирова хвороба печінки є важливою медичною та соціально-економічною проблемою сучасної внутрішньої медицини, оскільки упродовж тривалого часу має малосимптомний перебіг, а за певних умов швидко прогресує від неалкогольного стеатозу печінки та стеатогепатиту із фіброзом печінки до цирозу печінки та гепатоцелюлярної карциноми. Важливою є проблема коморбідності неалкогольної жирової хвороби печінки (НАЖХП) з ожирінням (Ож) та остеоартрозом (ОА), якій притаманний синдром взаємообтяження.

Мета. Провести клінічну характеристику хворих із поєднаним перебігом неалкогольного стеатогепатиту, остеоартрозу та ожиріння.

Матеріал і методи дослідження. Обстежено 80 пацієнтів у яких верифіковано діагноз НАСГ, ОА, Ож (ІМТ більше 30 кг/м²). Середній вік (63,1±5,3) років. Контрольну групу склали 30 практично здорових осіб з нормальною масою тіла, в тому числі 12 чоловіків і 18 жінок.

Результати. У групі хворих із НАСГ, ОА, Ож були пацієнти віком від 45 до 70 років. Серед етіологічних чинників переважало Ож I ст. – 29 хворих (36,3%). Найбільш характерними скаргами були відчуття важкості та ниючий біль у правій підреберній ділянці (33 осіб (41,3%)), який супроводжувався диспептичними явищами (63 осіб (78,8%)), астенизацією (77 пацієнтів (96,3%)), здуттям живота (63 хворих (78,8%)), свербіжем шкіри (45 осіб (56,3%)). Об'єктивними симптомами були збільшення, ущільнення печінки (80 пацієнтів (100%)), спленомегалія (25 осіб (31,3%)). При УСГ у хворих даної групи спостерігалася гепатомегалія (100,0%). Вертикальний розмір печінки по правій середньоключичній лінії становив у середньому (178,2±22,0) мм. У хворих цієї групи спостерігалися наступні зміни біохімічних показників: підвищення рівня загального білірубину (34,32±0,63) мкмоль/л за рахунок обох фракцій.